

یَوْمَ الْمَظْلُومِ عَلَى الْقَالِمِ أَشَدُّ مِنْ یَوْمِ الْقَالِمِ عَلَى الْمَظْلُومِ؛ یَوْمَ الْعَدْلِ عَلَى الْقَالِمِ أَشَدُّ مِنْ یَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلُومِ.
روز ستم‌دیده بر ستمگر، سخت‌تر از روز ستمگر بر ستم‌دیده است؛ روز عدالت برای ستمگر، سخت‌تر از روز ستم بر ستم‌دیده است.

نهج البلاغه، الحکمة ۲۴۱، ۳۴۱

امام خامنه‌ای در دیدار دست‌اندرکاران همایش «سالک الی الله» ویژه بزرگداشت آیت‌الله ناصری علیه‌السلام

در انتقال سخنان ایشان ذائقه مخاطبان و اتقان مطالب لحاظ شود

همایش «سالک الی الله» ویژه بزرگداشت آیت‌الله ناصری دولت‌آبادی علیه‌السلام با پخش متن بیانات امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری این همایش، قرانت پیام حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی و سخنرانی آیات؛ اعرافی و کریمی جهرمی، ۱۳مهر در سالن همایش‌های مرکز فقهی ائمه اطهار علیه‌السلام قم برگزار شد.

مرحوم آقای ناصری جزء بقیةالسلف بودند؛ یعنی

ایشان یک نمونه‌ای از آنهایی بودند که ما اسم‌های‌شان را شنیده‌ایم. و انسان از مجلس ایشان استفاده می‌کرد؛ نشست با ایشان التذاذ معنوی به آدم می‌داد. حرف معمولی هم که زده می‌شد، همین‌جور بود؛ یعنی این‌جور نبود که حالا مثلاً فرض کنید، یک جلسه درسی بحثی آن‌جوری باشد؛ نه، حرف معمولی [هم] که زده می‌شد، انسان بهره‌مند می‌شد. ما چند جلسه توفیق داشتیم، خدمت ایشان بودیم و ایشان از مرحوم آقای آسیدجمال علیه‌السلام هم استفاده کرده بودند. من الان درست یادم نیست که ایشان گفتند: پدرشان جزء اصحاب آقا سیدجمال علیه‌السلام بودند یا خودشان هم مستقیماً از ایشان استفاده کردند. مرحوم آقای آسیدجمال، سال ۳۶ فوت کرد، مرحوم آقای ناصری متولد ۱۰ بودند؛ یعنی بیست‌وشش‌ساله بودند که ایشان فوت کرد؛ بنابراین، می‌توانند درک کرده باشند ایشان را. یک قضیه‌ای را ایشان از مرحوم آسیدجمال نقل کردند برای ما [و] من در بار یا سه بار این قضیه را از ایشان شنیدم؛ دفعه آخر، من در بیمارستان بستری بودم، ایشان آمدند عبادت ما [و] من ایشان را نشاندم و گفتم که آن قضیه را دوباره برای ما بگویید. دوباره ایشان به‌تفصیل آن قضیه را بیان کردند. به هر حال، ایشان عنصر مغتنمی بودند؛ واقعاً آقای ناصری نعمتی بود؛ به‌خصوص برای مردم اصفهان که می‌نشستند پای منبر ایشان و گوش می‌کردند و از خود ایشان مستقیم می‌شنیدند.

امیدواریم ان‌شاءالله امثال ایشان تربیت بشوند، رشد کنند، برای مردم مفید قرار بگیرند. البته زمانه قطعاً از انسان‌های برجسته خالی نیست؛ باید بگردیم، پیداایشان کنیم و از آنها استفاده کنیم و بهره‌مند بشویم. خداوند ان‌شاءالله درجات ایشان را عالی کند، خدا ان‌شاءالله شماها را محفوظ بدارد، باقی بدارد و این بزرگداشت را هم ان‌شاءالله مفید قرار بدهد. موفق و مؤید باشید. خدا ان‌شاءالله حفظتان کند.

● **فعالیت‌های خبریه آیت‌الله ناصری قابل توجه است**

متن پیام حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی به همایش «سالک الی الله» به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
روى عن النبى ﷺ: «العلماء مصاييح الارض وخلفاء الانبياء وورثى وورثة الانبياء».
جايگاه رفيع علم و علما در هيچ دين و آئينى همچون دين مبين اسلام مورد تأكيد و توجه قرار نگرفته است و شايد يکى از اسرار اين مسئله آن است که اندیشه و آثار دانشمندان به زمان حيات آنان اختصاص ندارد؛ بلکه چه‌بسا تا هزاران سال پس از آن نيز باقى مانده و مورد استفاده ديگران قرار گيرد؛ چراغ‌هایی که زمين را روشن می‌سازد و رسالت پيامبران را ادامه می‌دهند.
اين همایش که به يادبود مرحوم آيت‌الله حاج شيخ محمدعلی ناصری اصفهانی علیه‌السلام برگزار گردیده، در تجليل از مقام علم و معنويت است. آن فقيد سعيد هم، در مراتب علمی با حضور در درس بزرگان نجف همچون مرحوم امام خمینی و آیات عظام وقت قدس

همیشه وجود مصائب دستاویزی برای قکار در مورد نفی عدالت در این جهان بوده است؛ از این نظر بدون مقاومت در برابر دشمنان، مؤمن به جائی نمی‌رسد و در راه تحقق عدالت، باید مقاومت اسلامی را سرلوحه عمل قرار داد؛ زیرا حق مقاومت، ناشی از اصل عدالت است.

برگزیده تفسیر نمونه، ج ۵، ص ۲۳

و افضل هستند، یادآور شد: این مجالس برای این است که تحولی پیدا کنیم و از مزایا، اخلاقیات، خدمات و مردمی بودن صاحب مجلس و فردی که این مجلس باشکوه به‌نام او برگزار شده، بهره‌مند شویم.
آیت‌الله کریمی جهرمی افزود: یکی از علمایی که در این راه بود و در این مسیر حرکت داشت، آیت‌الله ناصری علیه‌السلام بودند که در سالیان قبل تمام مجالس و معارف ایشان حاکی از همین مطالب بود و از پیر و جوان به این مرد بزرگ و عالم ربانی و بزرگوار توجه داشتند؛ از مزایای این بزرگوار این نکته است که اهل عرفان واقعی بودند.

● **وجهه اجتماعی و انقلابی از ویژگی‌های آیت‌الله ناصری علیه‌السلام بود**

بر پایه همین گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی نیز در این همایش با اشاره به فرمایشی از امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نهج البلاغه، اظهار کرد: ایشان در پایان خطبه قاصعه چند نکته برای راهنمایی خلق گفتند.

وی با بیان اینکه در پایان این خطبه مولا، قله‌ای را ترسیم کرده‌اند، مطرح کرد: تمام این خطبه سلوک فردی و اخلاقی است و آیت‌الله ناصری علیه‌السلام نیز، جلوه‌هایی از این قله ترسیم‌شده توسط امیرالمؤمنین علیه‌السلام را دارند.
مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به اینکه بذل آبرو و تحمل زنج‌ها در مسیر خداوند شیرین است، عنوان کرد: چهره این افراد، چهره صدیقین است که در اوج معارف اخلاقی قرار دارند و سخن آنان، سخن خویان و نیکان است و این از تابلوهای بزرگ اخلاق برای عالمان دین است.

امام جمعه قم با بیان اینکه کسی می‌تواند پرچم هدایت در روز باشد که شب او با ذکر و یاد خدا آباد باشد، خاطرنشان کرد: چشم و روح چنین افرادی در جای دیگری است و تنها جسمشان در این دنیا وجود دارد.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اینکه این آرمان‌ها برای تمام حوزویان ملاک است، تصریح کرد: آیت‌الله ناصری علیه‌السلام ازجمله افرادی بودند که این مسیر را طی کردند.

وی با بیان اینکه در حوزه در ارتباط با اخلاق دو فصل علمی: نظری و عملی و میدانی داریم، یادآور شد: در بخش نخست و اخلاق نظری، طبق گفته بزرگان، علی‌رغم میراث بزرگی که داریم و منابع کتاب و سنت ما سرشار از معارف اخلاقی است؛ اما در قلمروی اخلاق نظری و علوم وابسته به آن، کاستی و تأخر نیز داریم.
مدیر حوزه‌های علمیه کشور ادامه داد: اگر در اخلاق نیز، همان‌طور که در فقه ما مجسم شده است، وارد می‌شدیم، امروز دستاوردهای ما در این عرصه کامل‌تر و قابل عرضه به جهان بود.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با اشاره به اینکه باید برای توسعه مرزهای علوم اخلاق و معرفت گام‌های بلندتری برداریم، بیان کرد: در عرصه اخلاق نظری با مبانی خود می‌توانیم، گام‌های بزرگی برداریم و نیازهایی را پاسخ دهیم.
آیت‌الله اعرافی اضافه کرد: به‌شکلی که علاوه طباطبایی و شهید مطهری علیه‌السلام این راه را طی کردند، باید این راه ادامه داشته باشد.

وی با بیان اینکه این مسیر همچنان نیازمند تلاش و مجاهدات عالمان و بزرگان حوزه است، ابراز کرد: رابطه اخلاق و فقه، نیازمند تحقیقات بیشتر است و نیازمند آن هستیم که فقه اخلاق، با معانی مختلفی که دارد، مذاقه بیش‌تری داشته باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به اینکه در گسترش دانش اخلاق مباحث نظری و ترسیم و تحلیل اوصاف و ویژگی‌های اخلاقی، نیازمند بست بیشتر هستیم، اظهار کرد: در روش‌های خودسازی مانند روش‌های دگرسازی و تربیت، نیازمند آن هستیم که از میراث خود و اقدامات به‌روزی که در جهان درحال انجام است، متناسب با منطق خود بهره‌مند شویم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه در این مسیر نیازمند مطالعات و پژوهش‌های بیشتری هستیم، مطرح کرد: در دنیای غرب و جهان معاصر، متأسفانه اخلاق از دین و مبانی فکری و معرفتی جدا شده است.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اینکه نقد این جریان جزء انتظارات مهم از حوزه است، عنوان کرد: در تمام این موارد، باید با روش‌های اجتهادی ورود پیدا کنیم.

وی با بیان اینکه از یک منهج قوی و غنی برخوردار هستیم، خاطرنشان کرد: باید توجه داشته باشیم، عمق عقلی و اجتهادی ما در این مسیر، ظهور و بروز داشته باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به اینکه با گرایش‌های متعدد و افت و خیزهای بسیار در الگوی عمل و اقدام مواجه هستیم، تصریح کرد: برای اینکه به اخلاق معیار در جامعه برسیم، باید برخی از آسیب‌ها را رعایت کنیم.

عضو خبرگان رهبری با اشاره به برخی از این آسیب‌ها، افزود: غفلت، سطحی‌نگری، اخلاق بدون تحصیل، مریدپروری، شخص‌محوری، غفلت‌پذیری،

کارکردگرایی و بنیادگرایی ازجمله این آسیب‌ها هستند.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه نباید اخلاق را یک امر کاملاً سطحی بدانیم، یادآور شد: اخلاق به‌عنوان یک

- سال بیست و دوم شماره ۷۷۱
- دوشنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۲
- ۱۲ صفحه ۳۰۰۰ تومان

<div><div> </div></div>
<div> <ul style="list-style-type: none">صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه سرپرست مرکز رسانه و فضای مجازی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه: رضارستمی سرپریدر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه تلفن: ۰۳۲۹۰۰۵۳۸ • شماره: ۰۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir امور هنری: سید امیر سجادی کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵</div>

استاد محمدحسین انصاری‌نژاد

کجای وسعتی از آفتاب‌گردان‌ها

نشسته‌ای به تماشای ما پریشان‌ها؟!

کجای این شب مهتاب می‌زنی لبخند

به روی مزرعه آفتاب‌گردان‌ها

شهید باغ اشارات چشم‌های توآند

که مانداند در اوصاف‌شان غزل‌خوان‌ها

تمام جاده چراغانی نفس‌هایت

نشسته‌اند به پابوسی‌ات خیابان‌ها

زمین قلمرو گل‌های آفتابی توست

زمان پُر از هیجان شکوفه‌باران‌ها

دوباره دست تکان می‌دهی از آن سوها

دوباره شور شگفتی‌ست در نیستان‌ها

کنار تپه نرگس، مسافری می‌خواند

خوشا هوای تو و جشن گل به دامان‌ها

درآ که تفرقه تعطیل کرده عاطفه را

پزندگان پراکنده‌اند انسان‌ها!

بهار می‌رسد از راه تازه مثل ظهور

خوش‌ست فرصت گل چیدن از فراوان‌ها

ضلع اساسی در ساختار شخصیت فرد مسلمان و عالم دین، جایگاه بسیار رفیعی دارد و غفلت از این جایگاه محوری آسیب بزرگی است.

وی با اشاره به اینکه اخلاق عملی، مبارزه با شیطان‌های پیچیده درون است، بیان کرد: مجاهدات با نفس و پرداختن به اخلاق عملی، باید از سطحی‌نگری فاصله بگیرد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان اینکه جهاد به معنای مواجه بودن با موانع فراوان است و این با سطحی‌نگری محقق نمی‌شود، ابراز کرد: اخلاق در کنار علم و همراه با علم ارزش دارد و اگر اخلاق در مسیری قرار گرفت که مانع علم و پیشرفت شد، در مسیر درستی قرار نداریم.

امام جمعه قم با اشاره به اینکه اخلاق نباید در مسیر مریدپروری و دل دادن به افراد قرار بگیرد، اظهار کرد: ریاضت لازمه اخلاق است؛ ولی باید متناسب با موازین باشد.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه اخلاق باید در چارچوب شریعت باشد، مطرح کرد: اخلاقی که فرد را از ادای تکالیف اجتماعی و نقش شرعی او در مسائل اجتماعی بازدارد، درست نیست.

وی با اشاره به اینکه اخلاق، ظاهر و باطن را با هم می‌بیند، عنوان کرد: اخلاق در نهج‌البلاغه از چند ویژگی برخوردار است و یک ویژگی آن است که با ادبیات و هنر قوی درآمیخته است.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با بیان اینکه اخلاق نهج‌البلاغه، اخلاق شور و هیجان الهی است، خاطرنشان کرد: زمانی که به اقدام و عمل اخلاقی می‌خواهیم بپردازیم، باید عمل معیار اخلاقی را طراحی کنیم.

عضو فقهای شورای نگهبان اضافه کرد: اخلاق عقل معیار، اخلاق برخاسته از توحید و ولایت، اخلاق در درون نظام جامع اسلام، اخلاقی که متصل به قرآن و حدیث باشد، اخلاقی که با‌شور اخلاقی و احساس اجتماعی و فرهنگی همراه باشد و اخلاقی که از جامعه و هنر برخاسته باشد، ازجمله این معیارهای اساسی هستند.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اینکه مرحوم آیت‌الله ناصری علیه‌السلام شخصیت قوی علمی با بهره‌های فراوان از حوزه نجف و قم بودند، تصریح کرد: بعد علمی قوی ایشان، ازجمله خصوصیات برجسته ایشان است.

وی با بیان اینکه ایشان مرد مهاجرت بودند، یادآور شد: مهاجرت یک اصل تأثیرگذار در دین اسلام است؛ چراکه زنجیره مهاجرت‌ها در طول تاریخ اسلام بسیار مؤثر بوده است.

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به اینکه ایشان در حوزه اخلاق نگاه جامع و استاد‌های متعدد را تجربه کرده بودند، بیان کرد: درک اساتید مختلف، به ایشان جامعیت بخشیده بود و ایشان الگوی عملی اخلاق بودند.

وی با بیان اینکه مردم‌گرایی ایشان مثال‌زدنی بود، ابراز کرد: رویکرد اجتماعی و انقلابی ایشان نیز، از دیگر ویژگی‌های برجسته بود.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اینکه بیان جذاب، عشق الهی و عشق به حضرت ولی‌عصر علیه‌السلام در ایشان جلوه‌گر بود، اظهار کرد: شاگردپروری و معاشرت خوب و همچنین نگاه برنامه‌ریزی و تشکیلاتی نیز، در ویژگی‌های ایشان بروز داشت.